

E a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 41. Zettortdeenâ 9tâ Oktober 1841.

J a n n a s s i n n a s.

No Scheimes Leischôs, 21mâ Augusta d. Mehs eefsch schihm deenahm pilnâ darbâ ar rudsu-fehschanu un waffareja-plauschanu dsihwojam. Laiks irr labs un peeminetus darbus ne aiskawe. — Rudsu fahrtina, flawehts Deews! bij gan labba; tikkai ween ta breefniga wehtra, kas tai 7tâ Zuhli mehnescha deenâ scheitan ar neganti leelu kruffu plohsfijahs, tohs paplahninaja. Kad mas — fehjamu teefu graudu no wahrpahm kruffa iskuble ahra, jo plaujoht atradde, kâ eeleijâ no leetus-straumes pa tfehupinahm ween graudi un wahrpas bij sapluddinati kohpâ. Lai gan Zuhli mehnesis bij gauschi flapfisch un tadeht rudsu-breeschanu aiskaweja, tomehr 6tâ Zuhli (pee mums irr grunta semme) pirmas gubbinas jaw dabbutjam redseht. Waffarejam un kweefcheem (beidsamus mehs mas fehjam) kruffa gan naw ne ko dauds skahdejusi un warram fazzit ka pufs-lihdsi itt labbi irraid; dahrseem arridsan nefas ne kaisch un lihds schai deenai gan labbi stahw; bet linni, tee irr daudseem sakappati tâ, ka trescha datta paleef gabalâ, kas no kruffas fazirfii pluhzoht pahrtuhkft widdû puschu, un ne warr sinnaht kahdi wehl buhs, kad mihsfiklâs liks eefschâ. No seena mums schis gads irr lohfi baggats, weetahm ohtruteek un gan drihs wiffur pa puffi wairak seena ne kâ pehrn un aispehrn. Kâ fadsird, tad arri gandrihs pa wiffu Leischu- un Kursemini effoht seena papillam. Lai Deews dohd! Labbiba wairak aistaupifees; sirgeem warrehs miltu un ohderes weetâ wairak seena doht un lautineem ir dasch rubbulis, kas knappôs sables gaddôs par lohpu barribu bij ja-isdohd, tad kullê paliks, ar ko — kad waijadsehs — seewai un behrneem maissi nopirkt. — Valdees mihtiam Dewejam par schi gadda fwehtibahm; bet isgahjuscha pawaffara truhkums muhsu semmes-laudis irr

tomehr tâ isplizzinajis, ka daschi, labbi ja tik pehz gaddeem ar faweem zeenigeem kungeem warrehs atlihdsmatees, kas par teem kâ tehwi gabdaja.

No schihs pusses runnadamam arridsan ja-peeminn, ka isgahjuschâ seemâ, tâ ap pufs-garweni un pawaffari ap Turgeem pa Leischeem, ihvaschi ap scho widdu, neganta âitu-fehrga usnahze. Teiz, ka ir Kursemmê schi fehrga daschôs widdôs, wiffuwairak pee rohbeschneekem, âitu-lohpimus peemeklejuse. — Pee mums dauds faimneekem beidsama aita iskritte, tâ, ka nei waislai ne palikke, un kam arri kahda wehl palikkahs, no tahs tomehr masa manta; irr flimigas un dascheem jaw taggad ar wiffeem jehreem nosprahgst. Lautineem irr wiffai bail un bail, kad tik atkal scho seem ta patti sohdbiba ar âitu-lohpeem naw, kas mums isgahjuschâ seemâ un pawaffari bija. — Ja fazzitu: ka tahs smaggi sirge, tad mellotu! Ta bij wiffa flimiba: tahs palikke wahjas, galwu turreja us semmi nolaiduschas un to deenu preeksch sprahgschinas ihsti labbi ne ehde. Kad usgreese, bija pilnas uhdena, plauschnas un alnas blakfchu pilnas un dsihflas refnas kâ pastalu auklas. Lai kam schi fehrga gan buhs no pehrnas waffaras zehlfusees, kas pahrleeku bij flapja un fur nabba-ga lohpineem pa ballahm lihds wehdaram bij jabreen.

Kahdam Pohlh bajahram, pahrittkuscham wihram, kas no laudim prett labbibas — prohteet, tufschneekus plehsdams, par pufs-welti — lihds kahdahm 50 aitam bij fanehmis, ittin wiffas apsprahge lihds ar winna pascha 20 waislenizehm. Woi schê arri flapjums jeb pascha plehftigs prahts wainigs? Deews sinn! Bet apustulis Pahwils raksta us teem Lef. I grabmatâ 4, 6. tâ: „Lai neweens ne darra pahri, neds fawu brahli ar negausibu nohrapj jebkahdâ

darbâ, jo tas Kungs irr weens atreebejs par wiffahm fchahm leetahm.

Schinnî gruhtâ gaddâ, fur naudas mas un waijadfibas leelas, lautineem nahksees wiffai gruhti atkal waislâ eedfihwotees, un bes aitu- lohya tâpatt ne warr buht! Ur fo gan gehrb- fees? fur nemms kaschokus fo kalpus atlohnest, jeb kad pascham seemas-laikâ fals? Buhs tâ- patt jarauga lâ redsedameem.

* * *
S a p n i s.

Wezzôs laitôs kahds wezs Wahzsemnes nammineeks gauschi Deerwu luhdse, lai tas tam rahditu zaur fo winsch debbesu walstibâ warretu nahft. Weenâ nakti nahze ta Runga engelîs pee to sapni un wedde to lihds ar sewin kahdâ kambari, fur diwi behrnini pee semnes rohfa- jahs. Ta weena wahrds bija Kahriba un ta ohtra Pazeeschana. Tas engelîs peestahjahs pee teem behrnincem un fazzija: „Ro juhs nõ mannis til luhgseet, to juns dohs.“ Tad luh- dse tas Kahribasbehrns pehz wiffas pasaules kahribas, un tuhdat leelu maisu pilnu ar selta un sudraba leetahm wiina preekschâ iskrattija, fur arri wiffada kahriba bija skattama. Pehz fazzija tas engelîs us Pazeeschanasbehrnu: „Kapehz tu nõ mannis ne fo ne luhdsees?“ Bet schis atbildeja: „Kungs lai man noteek pehz ta- wa prahta, jo es esinu behrns un ne sinu kas mannim par labbu irr!“ Tad tam siktas drab- nas un wahju barribu peeneffe. Engelîs nu at- stahje tohs behrnus weenus un isgahje nõ kam- bara ahra; tam nammineekam winsch lifke gai- diht, teekams tas atkal eenahkschoht. Kad winsch bija isgahjis, tad preezajahs ar leelu preeku tas Kahribasbehrns par sawu bagga- tibu; ehde, dschere un spehleja ar tahm selta un sudraba leetahm, un ne atmette tam ohtram ne- neeka nõ sawas dallas, jo wairak to apsmehje, kad tas redseja, lâ winsch faufu maisiti frimte. Taggad tas engelîs atkal eenahze eekschâ, un us- fauze abbeem behrneem: eita nu prohjam, jo ar

to wezzu buhschanu pagallam, jauna buhschana eefahksees. Ur, lâ tad tas Kahribasbehrns fahze raudaht un wainanaht pehz sawas bagga- tibas, fo tam atstahht bija schehl, bet turprettim tas Pazeeschanasbehrns lihgsfmojahs un pree- zajahs, jo tam bija sawa dschwiba apnikkuffi. Pehzgallâ lifke tas engelîs to Kahribasbehrnu aisnest, fur wiffads truhkums un wiffadas gruh- tas mohkas to gaidija, tadeht ka winsch sawu dallu jaw schè bija dabbujis, bet to Pazeescha- nasbehrnu, winsch tur lifke aisnest, fur wis- fads preeks un wiffada pilniba mahjoja. Nu tas nammineeks atmohdees fajutte, ka pazeescha- na dauds labbaka, neds pasaules kahriba, un ka tikween zaur pazeeschanu un pasemnibu warr debbesu walstibâ nahft.

* Indrikkis ar Anni pukka dahrsâ.

Anne us Indrikki salka:
Skatt, Indrikk, til scho taurinu,
To raibu jauku putninau!
Kâ tas ar wiffahm pukkeem smaid,
Un latru skubst' un latru spoid,
Pateesi, Indrikk, tizzi man,
Schim taurinam tu lihdsigs — gan.
Indrikkis tai atbild:
Luhl, Anni, tad scho rohfi schè!
Kas til fo taurinsch aisfrehje,
Jau ardohd sawu seedu teef?
Tai kahral bitter itt pateesi,
Un muschai mirkschim' atkal: nu!
Neds, neitin, tahda effi — tu.

* * *
Galwas laus: fchana jauneem laudim,
ihpaschi skohlas-behrneem par eelihgs-
mod amu laika kawekli.

ima nebeschana:

Muischas junkuris un skrihweris nopirke abbi
fohpâ astonu-enturu-wahiti wiina pilnu. Mah-

jās teem ne bija wairā nekādu mehra trauku,
kā tīkai weena peežu un oħtra trihs enkuru-
wahts. Rātrš nu grībš fawu daktu dabuht,
tas irr: tšhetrus enkurus; kā tee to wiħnu dalli-
juschi?

2tra nšohšhana.

Kad kahšs aitugāš fawas aitas pa diwahm
no kuhšs išdsinne ahrā, tad tam weena atlik-
kahš; ja wiħsch tahš pa trim išdsinne, tad arri
weena atlikkahš; tikpatt atlikkahš tam, kad tas
tahš pa tšhetrahim, pa peežahim un pa feschahim
išdsinne; bet kad wiħsch tahš pa septimahim ee-
dallija, tad isgahje tam wiħšas lihšfigi, tā kā
neweena pahri ne atlikkahš; žif aitas tai kuhšt
bijuščas?

— Ħ — n.

Smeeklu stahstinsch.

Spranzoschu generalim Latuhr-Moburg kahdā
kaufchanā kahju noschahwe; par to winna sul-
lainis Bottin pahrlēku raudaja. „Par ko tad
tu raudi?“ waizaja generalis: „tew jaw wai-
jaga preezatees; jo nu tew tik weens sabbaks
ween buhs japuzze!“

• Singes.

(No Nemtenes puffes.)

III.

× No. I. Nemten 1834.

Rur nu tu jahsi? fūuks puifiti!
Rur tu nalkšnu pahrgullefi?
Tā augstajā kalnā, tā dailā kambari
Pee smukkahm, pee dailahm meitenehm,
Deds! dedš! memmina diw' šwezziņas
Tā redš meitinas no waidšina,
Woi balti waidšini, woi šarkani,
Woi gresnas drehbinas, woi baggataš?
Nej balti waidšini, nej šarkani,
Nej gresnas drabnas, nej baggataš.
Woi nemšdu atraikoi, woi mibleschu,
Woi dohschu maišiti atraiknes beħnneem?

Utraiknes gultina irr išgulleto,
Un miħli wahrdini išrunnati;
Eš nemšdu meitinu un miħli bšihwoschu
Un meitas wainagu paglabbaschu.
Meitinas gultina negulleto
Un miħli wahrdini ne išrunnati,
Wai mannu deeninu! ko buhs man darriht?
Sawas jaunās deeninas paspeħleju
Sawu firmu firdšinu nojahdiju
Sawu baltu naudinu iškaisiju,
Sawus baltus waidšinas noraudaju.

* * *

IV.

× No. 2. Nemten 1834.

Ar Deemu firsniā miħlaka?
Paleezi nu tu weffela!
Tāi Deems tew žittu atfuhša
Un manni wairš tu ne gaidi.
Tu ešš mannim firdi dabrgš,
Uš tewim žerreht wiħš irr welt'
Tā šauliht irr nogahjuš
Kas to brihd' bij ušleħkufi.
Eš wakarā ne nomirriš,
Lihš eš pee tewis nogahjis,
Tur miħligi šakampameš,
Un jaukus wahrdus runnojām.
Uš kahda šalda muttite
Ko miħlaka man pašneedse!
Pehž neeka lectas reebuscheš
Šan pašchi pebz noschelojšcheš
Ko trakkumā padarrijšchi.
Tas želšch kas bija šataišihtš
Ar miħlestibahm išpuschkohtš,
Tas apaug nu ar ehrlšchšcheem
Par šiħmi miħšu šchiršchanas.

* * *

V.

× No. 3. Nemten 1834.

Uš firsniā šam tik truhwiga,
Šam tu wairš ne šmeijees?
Eš redš, no šawahm azzinahm
Ka tu jaw raudajš ešš.
Kad eš tik šaifni raudajš buhtu,
Kas žittam par to šaiteht warr?

Es raudaju pehz fawa drauga
 Kas mannim irr atfazzijis,
 Winsch man irr wairak mihlejis
 Ne zittas meitinas,
 Us flehy irr nehmis, butschojis
 Redf kahda mihlestiba!
 La mihlestib' ik deenas, jo deenas wairojahs,
 Ra faules spohschums atspihdehs,
 Preesch Deewa liffkumeem.
 Winsch naw tahds plundurs,
 Dsehrais, ka dasch kahds jauneklis,
 Kas frohgâ dsehriis, wafajees
 Gorr kahdeem schohgmallem.
 Winsch tikfai eeksch schihs pasauls
 Preesch mannahm azztinahm.

Teesas fluddinafchanas.

Us frohna Bramberges Silbeschu fainneeka lauka
 irr daschadas seewischku drehbes, prohti: lakkati, kam-
 sohli, sekles, swahrki, elekini, zimdi, krekli, nehshohgi,
 masf speegelis u. t. p., un weena frustama gram-
 mata, dohta no Schukfstes mahzitaja Wilpert tam seh-
 nam Uns, prohti: „Nr. 34. Buschhof. Klobju
 bandeneeka Jahna un Greetas dehlâ Uns,“ atrasti.
 Kam schihs leetas un schi frustama grammata peeder-
 retu, teel zaur scho usajzinahs, 8 neddelu starpâ no

appalschrafftitas deenas ar labbahm peerahbischa-
 nahm pee schihs pagasta teefas peeteiktees; zittabi
 schihs leetas tik pahrhohtas un Unfa frustama gram-
 mata Schukfstes zeenigam mahzitajam atpakkal fuh-
 tita. Bramberges pagasta teefa, 6ta September
 1841. 1

(Nr. 227.) J. Sackenfels, preekschsehdetais.
 G. Vaulborn, pagasta teefas srihweris.

No Popperwahles-Lubbes pagasta teefas tohp wiffi
 tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu
 pee ta bijuscha Popperwahles Kahlneeku fainneeka Tihfs
 Reinfeld, par kurra mantu parradu deht konfurse
 spreesta, usajinati, pee saudeschanas sawas teefas,
 2 mehneschu starpâ schein peeteiktees un sagaidiht to
 teefa pehz liffkumeem spreedihs. Popperwahles-Lubbes
 pagasta teefa, 19ta September 2841. 3

(Nr. 138.) ††† Janne Grafmann, pagasta wezz.
 R. Kaufmann, pagasta teefas srihw.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas buhtu
 pee ta lihdschinniga Warribes fainneeka Kraschu Ge-
 walta Sturn, tohp usajinati, pee saudeschanas sa-
 was teefas, 6 neddelu starpâ pee Warribes pagasta
 teefas peeteiktees. To buhs wehrâ liff! Warribes
 pagasta teefa, 26ta September 1841. 3

(L. S.) ††† Janne Seglin, pagasta wezzakais.
 E. Kronberg, pagasta teefas srihweris.

Naudas, labbibas un prezzu turgus us plazzi. Rihgâ, tanni 22ta September 1841.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
1 jauns dahlderis	1	33	1 pohds kannepu	—	90
1 puhrs rubsu	1	60	1 — linnu labbakas surtes	—	—
1 — kweeschu	3	—	1 — — flittakas surtes	1	80
1 — meeschu	1	20	1 — tabaka	—	65
1 — meeschu = putrainu	1	80	1 — dselses	—	75
1 — ausu	—	75	1 — sweesta	2	30
1 — kweeschu = miltu	4	—	1 muzza silku, preeschu muzza	7	50
1 — bihdeletu rudju = miltu	2	20	1 — — wihkschnu muzza	7	75
1 — rupju rudju = miltu	1	70	1 — farkanas fahls	7	—
1 — firnu	1	60	1 — rupjas leddainas fahls	6	—
1 — linnu = sehklas	3	—	1 — rupjas baltas fahls	4	40
1 — kannepu = sehklas	1	50	1 — smalkas fahls	4	—
1 — timmenu	5	—			

W r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas-rahts U. Weitler.